

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ КАПІТАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА УКРАЇНИ

Череп А.В., д.е.н., професор, Крилов Д.В., докторант

Запорізький національний університет

Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

cherep_a_v@mail.ru

Сьогодні інвестиційний розвиток України частково покращився, але у 2013 р. рівень інвестиційної активності порівняно з 2015 р. перебував на вищому рівні. Це обумовлене загостренням політичної обстановки, погіршенням фінансово-економічного розвитку, коливанням курсу валюти, зростанням інфляції та зовнішнього боргу країни, розірванням договорів з міжнародними партнерами, скороченням експорту, погіршенням макроекономічних показників. Більшість інвесторів зацікавлені в спрямуванні інвестицій в країну зі стабільним економічним розвитком, чинним законодавством щодо регулювання інвестиційної діяльності, розвиненою системою страхування ризиків інвестування, фінансово стійкими підприємствами, що має забезпечити реалізацію інвестиційного проекту протягом короткострокового періоду. Процес розвитку інвестиційного проекту залежить від рівня інвестиційного потенціалу держави та свідчить про необхідність дослідження інвестиційної діяльності країни, регіону, промислових підприємств. За умови реалізації проекту, це дозволить використати потенціал певної території, вирішити проблеми щодо забезпеченості ресурсами, оцінити загрози, можливості конкретного підприємства, з'ясувати вплив чинників зовнішнього середовища. За умови успішного вирішення проблем щодо залучення інвестицій, визначення джерел фінансування здійснюється успішна реалізація інвестиційного проекту, що впливає на функціонування і розвиток підприємства, налагодження виробничих потужностей. У статті проведений аналіз динаміки капітальних інвестицій у промисловість України за 2011–2015 рр. Досліджено зміну обсягу капітальних інвестицій за видами промислової діяльності, визначено структуру капітальних інвестицій за джерелами фінансування у промисловість України за 2010–2015 рр., проаналізовано динаміку капітальних інвестицій за областями. Виокремлено причини зменшення обсягу капітальних інвестицій у промисловість України та запропоновано шляхи покращення інвестиційної діяльності.

Ключові слова: капітальні інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний клімат, інвестиції в основний капітал, промислові підприємства, інвестиційний проект.

АНАЛИЗ ДИНАМИКИ КАПИТАЛЬНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ПРОМЫШЛЕННОСТЬ УКРАИНЫ

Череп А.В., д.э.н., профессор, Крылов Д.В., докторант

Запорожский национальный университет,

Украина, 69600, г. Запорожье, ул. Жуковского, 66

Сегодня инвестиционное развитие Украины частично улучшилось, но в 2013 г. уровень инвестиционной активности по сравнению с 2015 г. находился на высшем уровне, что обусловлено обострением политической обстановки, ухудшением финансово-экономического развития, колебанием курса валюты, ростом инфляции и внешнего долга страны, расторжением договоров с международными партнерами, сокращением экспорта, ухудшением макроекономических показателей. Большинство инвесторов заинтересованы в направлении инвестиций в страну со стабильным экономическим развитием, действующим законодательством относительно регулирования инвестиционной деятельности, развитой системой страхования рисков инвестирования, финансово устойчивыми предприятиями, что должно обеспечить реализацию инвестиционного проекта в течение краткосрочного периода. Процесс развития инвестиционного проекта зависит от уровня инвестиционного потенциала государства и свидетельствует о необходимости исследования инвестиционной деятельности страны, региона, промышленных предприятий, что позволит, при условии реализации проекта, использовать потенциал определенной территории, решить проблемы по обеспеченности ресурсами, оценить угрозы, возможности конкретного предприятия, выяснить влияние факторов внешней среды. При условии успешного решения проблем по привлечению инвестиций, определению источников финансирования осуществляется успешная реализация инвестиционного проекта, что влияет на функционирование и развитие предприятия, налаживание производственных мощностей. В статье проведен анализ динамики капитальных инвестиций в промышленность Украины за 2011-2015 гг. Исследовано изменение объема капитальных инвестиций по видам промышленной деятельности, определена структура капитальных инвестиций по источникам финансирования в промышленность Украины за 2010-2015 гг., проанализирована динамика

капитальных инвестиций за областями. Выделены причины уменьшения объема капитальных инвестиций в промышленность Украины и предложены пути улучшения инвестиционной деятельности.

Ключевые слова: капитальные инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный климат, инвестиции в основной капитал, промышленные предприятия, инвестиционный проект.

THE ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF CAPITAL INVESTMENTS IN INDUSTRY OF UKRAINE

Cherep A.V., doctor of Economics, Professor, Krylov D.V., doctoral

*Zaporizhzhya National University,
Ukraine, 69600, Zaporizhzhya, Zhukovsky str., 66*

Today investment development of Ukraine partially improved, but in 2013 the level of investment activity compared to 2015 was at the highest level, due to the deterioration of the political situation, the deterioration of financial-economic development, fluctuations of the exchange rate, inflation and foreign debt, termination of contracts with international partners, reduced exports, deterioration of macroeconomic indicators. Most investors are interested in investment in the country with a stable economic development, the current legislation regarding the regulation of investment activities, development of system of insurance of investment risks, financially sustainable enterprises, which must ensure the implementation of the investment project within the short period. The process of development of the investment project depends on the level of investment potential of the state and demonstrates the necessity of research of investment activity of a country, region, industrial enterprises, which will, subject to the implementation of the project, to use the potential of a particular area, to solve problems of resource provision, assess the threats and opportunities of the specific company, to determine the effect of environmental factors. Subject to the successful decision of problems on attraction of investments, identification of financing sources is the successful implementation of the investment project, affecting the functioning and development of the enterprise, the establishment of production facilities. In the article the analysis of dynamics of capital investment in industry of Ukraine for 2011-2015, the change of volume of capital investments in industrial activity and the structure of capital investments by sources of financing in industry of Ukraine for 2010-2015, the dynamics of capital investments for areas. The reasons of reduction of volume of capital investments in Ukrainian industry and proposed ways of improvement of investment activity.

Key words: capital investment, investment activity, investment climate, investment in fixed capital, industrial enterprise, investment project.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дослідження інвестиційної діяльності промислового сектора України є досить вагомим. Актуальність цього питання зумовлена тим, що динаміка економічного розвитку України, а також регіонів, областей визначається швидкістю налагодження інвестиційної діяльності, тобто рівнем інвестиційної активності щодо залучення інвестиційного капіталу, нарощування заощаджень, темпом впровадження інвестиційних проектів на промислових підприємствах. На сучасному етапі розвиток промислових підприємств займає вагоме значення у функціонуванні держави, зміцненні соціально-економічного становища. Проте загострення фінансово-економічної кризи, політична нестабільність, збільшення частки залученого капіталу підприємств та зношеність основних засобів, тобто вплив чинників мікро- та макросередовища, негативно впливають на діяльність промислових підприємств. Відповідно, налагодження інвестиційної діяльності, збільшення частки капітальних інвестицій дозволять налагодити функціонування підприємств та покращити фінансове становище країни.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання інвестиційного розвитку регіону, активності інвестиційної діяльності промислових підприємств, процесу реалізації інвестиційних проектів, розробки організаційно-економічного механізму підвищення ефективності використання внутрішніх інвестицій, особливості прямого іноземного інвестування, динаміки капітальних інвестицій досліджені в працях закордонних та українських вчених. Проблеми інвестиційних проектів, питань щодо інвестиційного розвитку підприємств та регіону висвітлювали у працях таких вчених: Сахно Є. Ю., Мороз Н. В. [1, с. 256-259], Ковальчук В. А. [2], Співак С. М. [3, с. 6-7], Черкасов О. О. [4, с. 110], Крилов Д. В. [5, с. 244], Чубарь О. Г. [6, с. 256-261]. Результати

проведеного аналізу характеризуються не повнотою щодо рівня інвестиційної активності промислових підприємств та забезпеченості України інвестиційними ресурсами.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Метою статті є аналіз динаміки капітальних інвестицій у промисловість України за 2011–2015 рр., дослідження зміни обсягу капітальних інвестицій за видами промислової діяльності, структуру капітальних інвестицій за джерелами фінансування, з'ясування причини зменшення обсягу капітальних інвестицій у промисловість та визначення шляхів покращення інвестиційної діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

За сучасних умов розвитку, діяльність промислових підприємств залежить від обсягу інвестованого капіталу, який за останні роки має тенденцію до зменшення. Збільшення частки інвестицій дозволить налагодити діяльність підприємств та сприятиме реалізації інвестиційних проєктів, залученню іноземних інвесторів з метою досягнення очікуваних результатів від впровадження проєкту. Водночас, налагодження функціонування підприємств створить можливості налагодити розвиток країни, сприятиме вирішенню низки існуючих проблем.

Відповідно, для визначення наявного обсягу залучених інвестицій доцільно проаналізувати динаміку капітальних інвестицій у промисловий сектор України за 2011–2015 рр. (рис. 1, табл. 1). Аналіз обсягу капітальних інвестицій у промисловість України свідчить про налагодження інвестиційної діяльності у 2015 р., оскільки в аналізованому періоді відносно 2014 р. відбулося зростання обсягу інвестицій на 1414 млн грн або на 1,6%.

Таблиця 1 – Обсяг капітальних інвестицій за видами промислової діяльності за 2010–2015 рр. в Україні, млн грн.

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Промисловість:	78725,8	91598,4	97574,1	86242,0	87656,0
Добувна промисловість	22097,7	22293,5	21624,8	20010,6	18466,3
Переробна промисловість:	42161,3	42276,8	44717,9	42474,4	46219,1
1. Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	12061,5	13279,7	14941,3	13486,7	13548,5
2. Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів з шкіри та інших матеріалів	539,4	371,6	481,5	623,0	987,0
3. Вироблення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	3596,4	2258,4	2433,9	2011,8	4031,1
4. Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	1602,5	1237,5	674,6	534,2	579,6
5. Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	2767,7	3436,6	2653,6	2174,6	1679,7
6. Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин та устаткування	9787,0	9227,8	10875,0	11833,6	12470,0
7. Виробництво машин та устаткування, не віднесених до інших угруповань	2162,2	2781,5	2132,1	2020,8	1945,4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	13475,1	25381,8	29309,5	22895,0	21347,2
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	991,7	1646,3	1921,9	862,0	1623,4

Примітка. Джерело: [7, с. 31; 8, с. 32-34; 9, с. 37-39; 10, с. 37-39; 11]

Проте варто відзначити що у 2015 р. сума капітальних інвестицій промислових підприємств України порівняно з 2012–2013 рр. є значно нижчою: у 2015 р. відносно 2013 р. обсяг інвестицій зменшився на 9918 млн грн чи на 10%; скорочення обсягу інвестиційних ресурсів у 2015 р. відносно 2014 р. склало 3942 млн грн або 4,3% відповідно.

Найбільша сума капітальних інвестицій у 2015 р. була спрямована у переробну промисловість та було освоєно інвестицій на суму 46219 млн грн. (рис. 1). У 2015 р. обсяг інвестицій у переробну промисловість мав позитивну динаміку, що підтверджується зростанням суми інвестицій порівняно з 2014 р. на 3744 млн грн або на 8,8% та відносно 2013 р. на 1501 млн грн чи на 3,4%.

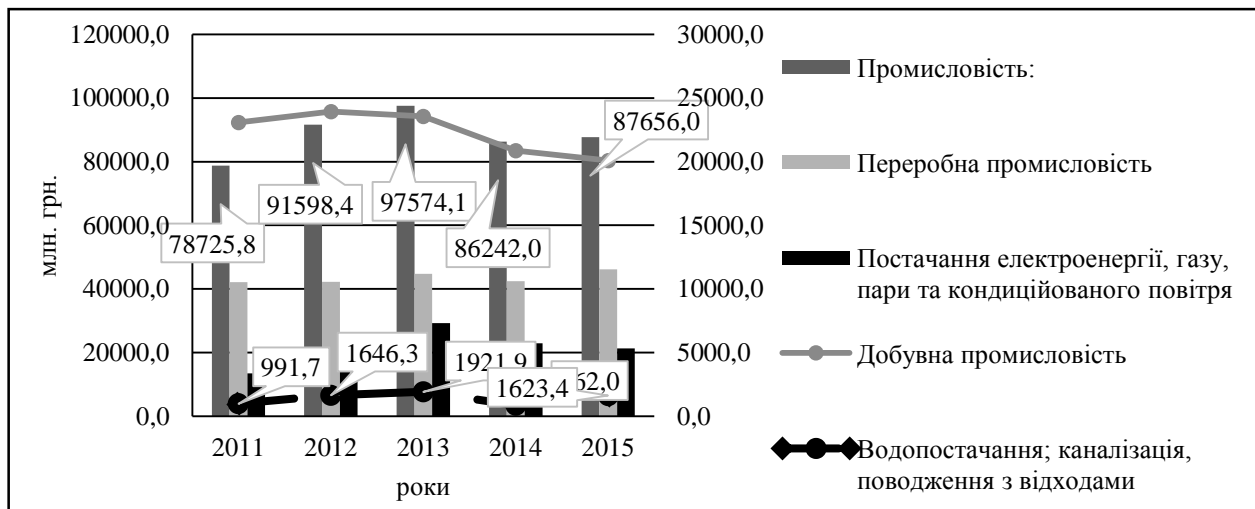

Рис. 1. Динаміка обсягу капітальних інвестицій в промисловість України за 2011–2015 рр., млн грн. [11]

У структурі капітальних інвестицій до переробної промисловості за 2015 р. переважає частка харчової промисловості (інвестовано 13548 млн грн. від загального обсягу інвестицій), металургійного виробництва (інвестовано 12470 млн грн.), машинобудування (інвестовано 7060 млн грн.). Проте незначною у 2015 р. залишається частка інвестицій у: текстильне виробництво інвестовано 987 млн грн.; виробництво коксу та продуктів нафтопереробки інвестовано 579 млн грн.; хімічний комплекс інвестовано 1679 млн грн.

Як видно з даних табл. 1, рис. 1, дещо менше інвестицій було спрямовано у 2015 р. в постачання електроенергії, газу. Зокрема, обсяг інвестицій в постачання електроенергії у 2015 р. відносно 2014 р. мав негативну динаміку та скоротився на 1547 млн грн. (6,8%) та відповідно до 2013 р. зменшився на 7962 млн грн. (27%). Схожа тенденція щодо зменшення обсягу інвестицій спостерігається також в добувну промисловість, оскільки обсяг капітальних інвестицій у 2015 р. становив 18466 млн грн., у 2014 р. 20010 млн грн. та у 2013 р. склав 21624 млн грн.

Слід відзначити, що загалом по Україні обсяг капітальних інвестицій у промисловість у 2015 р. відносно 2014 р. мав позитивну тенденцію. Особливо збільшилися інвестиції за 2015 р. в переробну промисловість та водопостачання, але спостерігається скорочення суми інвестиційних ресурсів в добувну промисловість та постачання електроенергії, газу.

Аналіз інвестиційної діяльності промисловості України за період 2011–2015 рр. дозволяє стверджувати, що структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування є нерівнозначною, що видно з табл. 2 та рис. 2.

Таблиця 2 – Структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування у промисловість України за 2010–2015 рр., млн грн. %

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7
Усього	180576	241286	273256	249873	219420	273116
у т.ч. за рахунок						
коштів державного бюджету	10223,3	17376,7	16288,3	6174,9	2738,7	6919,5
коштів місцевих бюджетів	5730,8	7746,9	8555,7	6796,8	5918,2	14260
власних коштів підприємств та організацій	111371	147570	171177	165787	154630	184351
кредитів банків та інших позик	22888,1	36651,9	39724,7	34734,7	21739,3	20740,1
коштів іноземних інвесторів	3723,9	5038,9	4904,3	4271,3	5639,8	8185,4
коштів населення на будівництво	18885,9	17589,2	22575,5	24072,3	22064,2	31985,4

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7
житла						
інших джерел фінансування	7752,5	9312,8	10030,9	8036,7	6690,2	6674,7
Абсолютні відхилення, 2015 р., млн грн.						
Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	92540,9	31830,4	-139,6	23243	53696,5	
у т.ч. за рахунок						
коштів державного бюджету	-3303,8	-10457,2	-9368,8	744,6	4180,8	
коштів місцевих бюджетів	8529,2	6513,1	5704,3	7463,2	8341,8	
власних коштів підприємств та організацій	72980,3	36781,7	13174,7	18564,6	29721,8	
кредитів банків та інших позик	-2148	-15911,8	-18984,6	-13994,6	-999,2	
коштів іноземних інвесторів	4461,5	3146,5	3281,1	3914,1	2545,6	
коштів населення на будівництво житла	13099,5	14396,2	9409,9	7913,1	9921,2	
інших джерел фінансування	-1077,8	-2638,1	-3356,2	-1362	-15,5	
Відносні відхилення, 2015 р., %						
Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	51,25	13,19	-0,05	9,30	24,47	
у т.ч. за рахунок						
коштів державного бюджету	-32,32	-60,18	-57,52	12,06	152,66	
коштів місцевих бюджетів	148,83	84,07	66,67	109,80	140,95	
власних коштів підприємств та організацій	65,53	24,92	7,70	11,20	19,22	
кредитів банків та інших позик	-9,38	-43,41	-47,79	-40,29	-4,60	
коштів іноземних інвесторів	119,81	62,44	66,90	91,64	45,14	
коштів населення на будівництво житла	69,36	81,85	41,68	32,87	44,97	
інших джерел фінансування	-13,90	-28,33	-33,46	-16,95	-0,23	

Примітка. Джерело: [розраховано автором за [7, с. 8; 8, с. 7-9; 9, с. 7-9; 10, с. 7-9; 12]

Сьогодні економічний, фінансовий розвиток України характеризується зростанням джерел фінансування інвестиційної діяльності у 2015 р. Загальний обсяг капітальних інвестицій в економіку України на кінець 2015 р. становив 273116 млн грн.

Частка зростання капітальних інвестицій за джерелами фінансування у 2015 р. відносно 2014 р. зросла на 53696 млн грн. та 24%, прирівняно до 2013 обсяг зростання склав 23243 млн грн. та 9%, але у порівнянні з 2012 р. відбулося скорочення на 139 млн грн. та 1%.

Як видно з рис. 2, основним джерелом фінансування капітальних інвестицій є власні кошти підприємств та організацій, оскільки вони мають позитивну динаміку, починаючи з 2011 р. і відповідно їх обсяг у 2015 р. становив 184351 млн грн., що на 29721 млн грн. та 19% перевищує обсяг 2014 р. та на 18564 млн грн. і 11% більше за обсяг 2013 р.

Рис. 2. Динаміка капітальних інвестицій за джерелами фінансування в промисловість України за 2010–2015 рр., млн грн. [12]

Досить значною у 2015 р. була частка інвестування за рахунок коштів населення на будівництво житла, що видно з рис. 2. Скоротилася частка капітальних інвестицій, фінансованих за рахунок кредитів банків та інших позик з 34734 млн грн. у 2013 р. до 21739 млн грн. у 2014 р. та до 20740 млн грн. у 2015 р. Проте одночасно відбулося збільшення джерел фінансування за рахунок коштів місцевого бюджету (у 2015 р. відносно

2014 р. частка зростання склала 8341 млн грн., тобто вдвічі) та коштів державного бюджету (у 2015 р. відносно 2014 р. відбулося зростання на 4180 млн грн., тобто у 1,5 разу). Варто відзначити, що у 2015 р. відбулося зростання коштів іноземних інвесторів відносно 2014 р. на 2545 млн грн. (45%).

На нашу думку, недоліком є переважання в структурі джерел фінансування інвестицій власних коштів підприємств, що призводить до зосередження інвестиційних ресурсів на одному об'єкті, а не спрямування їх у розвиток прогресивних галузей промисловості, відставання щодо впровадження прогресивних технологій.

Відповідно до проаналізованих статистичних даних спостерігається зростання капітальних інвестицій по окремих регіонах України за 2015 р. Загалом більша частка капітальних інвестицій у 2015 р. припадала на Дніпропетровську область і збільшилася з 20356 млн грн. у 2014 р. до 25919 млн грн. у 2015 р., тобто питома вага збільшилася на 27% (рис. 3).

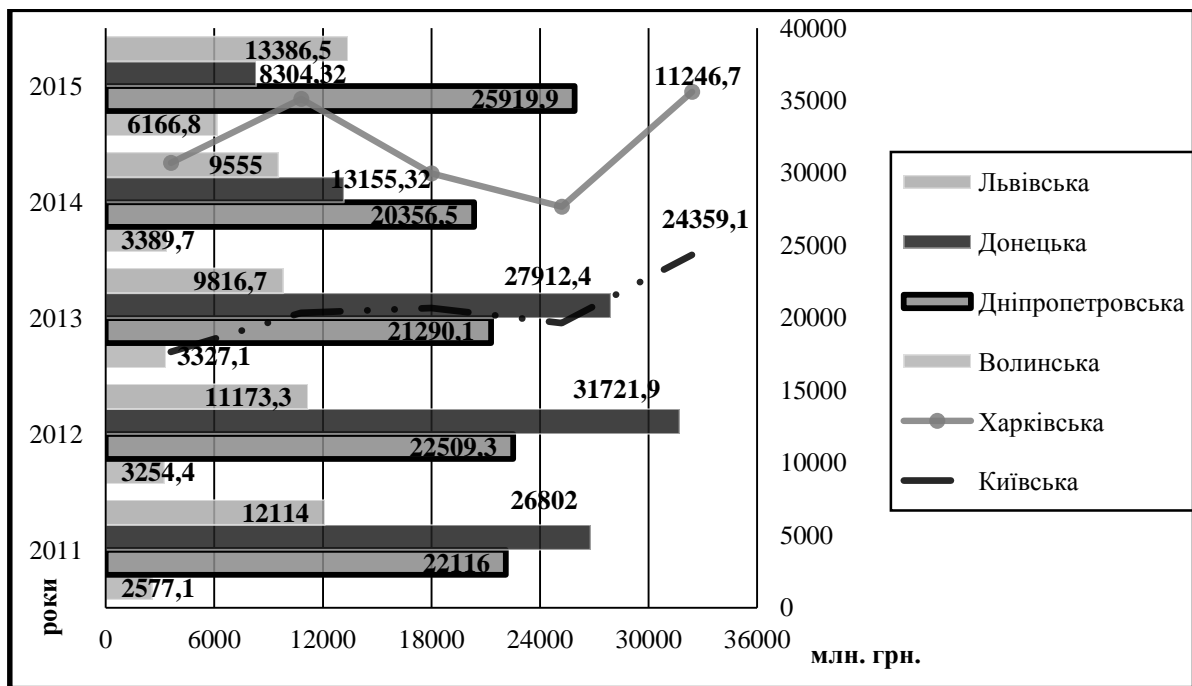

Рис. 3. Динаміка капітальних інвестицій за областями України у 2010–2015 рр., млн грн. [13]

За даними рис. 3 можна відзначити, що на другому місці за обсягом капітальних інвестицій знаходиться Київська область, у яку в 2015 р. було спрямовано інвестицій на суму 24359 млн грн., що перевищує обсяг 2013 р. на 3662 млн грн. (17%) та 2014 р. на 4705 млн грн. (24%). У 2015 р. позитивна динаміка спостерігалася щодо Львівської та Харківської областей.

Варто зауважити, що у 2015 р. внаслідок загострення воєнного конфлікту та ускладнення соціально-економічних проблем відбулося зменшення обсягу капітальних інвестицій в такі області: у Донецьку область, де обсяг інвестицій скоротився відносно у порівнянні з 2014 р. на 4851 млн грн. (37%); у Луганську область обсяг інвестицій мав спадну динаміку з 5222 млн грн. у 2014 р. та до 2060 млн грн. у 2015 р.

Отже, у 2015 р. обсяг капітальних інвестицій зріс по всіх областях України, за винятком Донецької та Луганської областей. Зменшення обсягу капітальних інвестицій у цих областях пояснюється загостренням політичної ситуації, погіршенням їх фінансово-економічного становища, руйнуванням та припиненням діяльної значної частки підприємств.

На підставі результатів проведеного дослідження можна стверджувати, що інвестиційний клімат в Україні за 2015 р. має тенденцію до покращення і відповідно відбувається поступове налагодження інвестиційної діяльності підприємств, але цей процес відбувається досить повільно, що зумовлено неефективністю податкового законодавства; складністю податкової

системи та податковим тиском; відсутністю чіткого переліку нормативних актів щодо регулювання інвестиційної діяльності; низьким рівнем поінформованості інвесторів щодо розвитку України та діяльності підприємств; високим рівнем інфляції; погіршенням іміджу України; відсутністю системи страхування іноземних інвесторів; недосконалістю інвестиційної інфраструктури; неоднаковими умовами діяльності іноземних та вітчизняних інвесторів; відсутністю пільгового інвестування та пільгового оподаткування; нестачею місцевого бюджету для фінансування інвестиційних проектів; матеріаломісткістю та трудомісткістю виробництва на підприємствах; відсутністю системи мотивації персоналу.

Основною передумовою відновлення інвестиційної діяльності є:

- 1) налагодження законодавчої системи щодо регулювання інвестиційного розвитку;
- 2) використання механізму страхування іноземних інвесторів;
- 3) надання гарантій інвесторам;
- 4) здійснення програм відновлення інвестиційного потенціалу, що сприятиме залученню інвестиційного капіталу, розробці й реалізації інвестиційних проектів, підвищенню фінансової діяльності промислових підприємств, розвитку ринкової інфраструктури;
- 5) підвищення політичної стабільності;
- 6) урегулювання мікро- та макроекономічних чинників впливу на інвестиційну діяльність, реалізацію інвестиційних проектів.

За умови налагодження інвестиційної діяльності України отримає такі переваги: підвищення іміджу; зростання конкурентоспроможності; впровадження сучасних технологій; залучення інвестиційного капіталу; покращення добробуту населення шляхом створення робочих місць; зростання надходжень до бюджету.

ВИСНОВКИ

Відповідно до результатів проведеного дослідження можна стверджувати, що інвестиційний клімат в Україні за 2015 р. має тенденцію до покращення, спостерігається налагодження інвестиційної діяльності підприємств, однак цей процес відбувається досить повільно. Зазначене дозволяє стверджувати, що інвестиційний потенціал України є не сформованим та не охоплює всі види промисловості. Відтак виникає потреба в здійсненні заходів та дій щодо регулювання і розвитку інвестиційного потенціалу України як передумови налагодження інвестиційної діяльності та впровадження інвестиційних проектів на підставі залучення інвестицій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сахно Є. Ю. Інвестиційні проекти як об'єкти інвестиційної діяльності Чернігівського регіону / Є. Ю. Сахно, Н. В. Мороз // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Економічні науки. — 2011. — №4 (12). — С. 255—261.
2. Ковальчук В. А. Концепція фінансового забезпечення реалізації національних інвестиційних проектів / В. А. Ковальчук // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. — 2015. — № 1. — С. 74—82.
3. Співак С. М. Організаційно-економічний механізм підвищення ефективності використання внутрішніх інвестицій (на прикладі підприємств будівельної галузі) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / С. М. Співак. — Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя, 2012. — 20 с.
4. Черкасов О. О. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів сільськогосподарських господарств / О. О. Черкасов // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. — 2016. — Вип. 2. — Т. 21. — С. 110—114.
5. Крилов Д. В. Важелі організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах / Д. В. Крилов // Науковий вісник НЛТУ України. — 2015. — Вип. 25.4. — С. 240—247.

6. Чубарь О. Г. Пряме іноземне інвестування: глобальний, національний та регіональний виміри / О. Г. Чубарь, В. М. Бондаренко, У. П. Нечитайло // Європейський вектор економічного розвитку. — 2013. — № 2. (15) — С. 254—263.
7. Капітальні інвестиції в Україні за 2007–2011 рр. : [статистичний збірник] / Відповідальний за випуск М. М. Собко. — К. : Державна служба статистики України, 2012 р. — 122 с.
8. Капітальні інвестиції в Україні за 2012 р. : [статистичний бюлетень] / Відповідальний за випуск І. С. Петренко. — К. : Державна служба статистики України, 2013 р. — 38 с.
9. Капітальні інвестиції в Україні за 2013 р. : [статистичний бюлетень] / Відп. за вип. І. С. Петренко. — К. : Державна служба статистики України, 2014 р. — 43 с.
10. Капітальні інвестиції в Україні за 2014 р. : [статистичний бюлетень] / Відп. за вип. І. С. Петренко. — К. : Державна служба статистики України, 2015 р. — 43 с.
11. Обсяг капітальних інвестицій за видами промислової діяльності за 2010–2015 рр. [Електронний ресурс] / Капітальні інвестиції // Офіційний сайт Державної служби статистики України. — 25.06.2016. — Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/ioz.htm.
12. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2010–2015 рр. [Електронний ресурс] / Капітальні інвестиції // Офіційний сайт Державної служби статистики України. — 26.06.2016. — Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/ibd/iokjf/iokjf_u10-13_bez.htm.
13. Капітальні інвестиції за регіонами за 2010–2015 рр. [Електронний ресурс] / Капітальні інвестиції // Офіційний сайт Державної служби статистики України. — 27.06.2016. — Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2014/ibd/iki_reg/iki_reg_u/kireg_10-13u_bez.htm.

REFERENCES

1. Sakhno, Ie.Iu. and Moroz, N.V. (2011), “Investment projects as the objects of investment activity in Chernihiv region”, *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, no. 4(12), pp. 255-261.
2. Kovalchuk, V.A. (2015), “The concept of financial provision of implementation of national investment projects”, *Problemy ratsionalnoho vykorystannia sotsialno-ekonomichnoho ta pryrodno-resursnoho potentsialu rehionu: finansova polityka ta investytsii*, no. 1, pp. 74-82.
3. Spivak, S.M. (2012), “Organizational-economic mechanism of increase of efficiency of use of domestic investment”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Economic.), 08.00.04, Ternopil national technical University named after Ivan Pulyuya, Ternopil, Ukraine.
4. Cherkasov, O.O. (2016), “Financial provision of reproduction of fixed assets of agricultural farms”, *Visnyk ONU imeni I.I. Mechnykova*, no. 2, vol. 21, pp. 110-114.
5. Krylov, D.V. (2015), “Levers of organizational-economic mechanism of implementation of investment projects at industrial enterprises”, *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, no. 25.4, pp. 240-247.
6. Chubar, O.H., Bondarenko, V.M., and Nechytailo, U.P. (2013), “Foreign direct investment: global, national and regional dimension”, *Yevropeyskyi vektor ekonomichnoho rozvytku*, no. 2(15), pp. 254-263.
7. Sobko, M.M. (2012), *Kapitalni investytsii v Ukraini za 2007–2011 rr.* [Capital investments in Ukraine in 2007–2011], statistical compendium, The state statistics service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
8. Petrenko, I.S. (2013), *Kapitalni investytsii v Ukraini za 2012 r.* [Capital investments in Ukraine in 2012], statistical Bulletin, The state statistics service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
9. Petrenko, I.S. (2014), *Kapitalni investytsii v Ukraini za 2013 r.* [Capital investments in Ukraine in 2013], statistical Bulletin, The state statistics service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
10. Petrenko, I.S. (2015), *Kapitalni investytsii v Ukraini za 2014 r.* [Capital investments in Ukraine in 2014], statistical Bulletin, The state statistics service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
11. “The volume of capital investments by types of industrial activity for 2010–2015”, available at: https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/ioz.htm (access June 25, 2016).
12. “Capital investment by sources of funding for 2010–2015”, available at: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/ibd/iokjf/iokjf_u10-13_bez.htm (access June 26, 2016).
13. “Capital investments by region for 2010–2015”, available at: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2014/ibd/iki_reg/iki_reg_u/kireg_10-13u_bez.htm (access June 27, 2016).